

Crisi i habitatge

L'amenaça dels especuladors es dibuixa ja ben definida a l'horitzó de l'economia espanyola i Espanya haurà d'endeutar-se encara més per pagar els seus deutes. Grècia ja ha fet fallida i Europa ha encès la llum vermella pel panorama econòmic que es dibuixa en països del Sud. La cancellera Merkel, la que du ara com ara les regnes de l'economia europea, reclama dràstiques mesures als països amb economies en situació d'alt risc. Però a Grècia la gent es revolta i no les accepta. De fet, no accepta que sempre hagin de pagar els plats trencats les persones que viuen d'un sou, sovint modest, o d'una pensió de vellesa encara més modesta. El poble grec ja fa anys que es queixava de mal govern però ara ja és tard. El primer dia de revolta ha causat ja tres morts i nombrosos ferits, però temps abans també n'hi va haver de revoltes i de morts.

Des fa setmanes, l'economia d'Espanya està en el punt de mira dels Estats europeus, també dels especuladors, i la presidència de torn de la UE no ha pogut caure-li a Zapatero en un semestre més incòmode. No han servit de res les alertes que fa més de dos anys van començar a saltar sobre la *bombolla immobiliària*. S'especulava amb l'habitatge. El govern espanyol, el català i tots els governs autonòmics i locals i la majoria de partits polítics miraven cap a un altre cantó. Hi havia "experts" economistes que argumentaven que això era el *lliure mercat*, i que no s'havia de regular res perquè el mercat ja s'ho feia sol. I tant que sí! Bastants es van omplir les butxaques, van untar a una colla de polítics i de tècnics corruptes per aconseguir requalificacions de terrenys, i construir més i més alt.

Per a qui o per a què?

Els preus d'aquest pisos no estaven a l'abast dels sous que cobrava la majoria de la gent, com ara ha quedat al descobert amb el deute hipotecari. Per a qui, doncs, es construïa? Bé, la pregunta no és correcta. Millor, per a què es construïa? Per especular. I la gent també en va aprendre de pressa a especular. I es venien els seus pisos, a preus abusius, perquè hi havia demanda. D'una banda, provenia de població immigrada amb treball estable que s'havia assentat aquí i que, en comprar el pis, rellogava habitacions que l'ajudarien a pagar la hipoteca. Sovint eren habitatges molt modestos, en barris populars o en poblacions de la conurbació. Els bancs i algunes caixes els animaven a demanar un crèdit amb el que poder comprar també mobles i perquè no? un cotxe. D'altra banda, els antics residents canviaven de barri a un de millor, o bé els seus hereus es repartien els diners -inesperadament sucosos- del llegat del pis familiar. En poc més de 7 anys en aquests barris i poblacions el color dels ciutadans i ciutadanes va canviar substancialment, i també ho van fer les olors de menjar que pujaven pels celoberts, la música que se sentia, la roba i manera com vestien, les creences que professaven. Una població fàcilment visible, en procés d'assentament, encara que fos a costa de

trencaments familiars en els països d'origen, de relacions efímeres de les quals les dones sortien amb nous fills sense que el pare de la criatura se sentís obligat a passar-li res, ni la dona gosés fer cap demanda per impagament. Però vivien i, deien, millor, malgrat els toqués fer les feines que la gent d'aquí no estaven disposats a fer, per sous sovint miserables.

I els inversors invisibles? Els qui havien comprat pisos i cases més bons, per invertir davant dels guanys en el sector immobiliari espanyol i els llogaven fins i tot com a segones residències a la gent d'aquí que no les podia comprar? Doncs aquests eren, són, la majoria de països nord europeus, Anglaterra n'és un. Ens sorprèn ara que els diaris anglesos siguin els més bel·ligerants amb la crisi econòmica espanyola?

Però hi ha també el diner negre procedent de la prostitució, del tràfic de drogues i d'armament: els tres negocis més lucratius. Segur que tots aquests, amb l'aliança de la banca que no té escrúpols, resistiran els embats de la crisi, la desfeta immobiliària i esperaran temps millors.

Els que no resistiran són les famílies que s'han quedat sense res i amb el deute hipotecari pràcticament íntegra perquè, en aquest país, els deutes amb els bancs s'han de pagar. Tant li fa que el banc es quedi el pis per la meitat del preu que van pagar els ara hipotecats: l'expropietari o expropietària segueix sent deutor encara que hagi tornat les claus al banc. I als joves, quin futur els espera amb l'atur, els salaris precaris i la *cultura* del habitatge de propietat?

Mentre, els Govern central, autonòmics, locals i els diputats i diputades representants dels pobles que els van votar, i amb capacitat per a legislar, miraran cap a un altre costat per por que no els acusin d'anar contra el *mercat* i no canviaran cap legislació per més injusta o buida de contingut que estigui. Una mostra: la Constitució espanyola quan proclama el dret a l'habitatge digne.

Montse Sintas, periodista i treballadora social